

СТАРМАЛИ

ЛИСТ ЗА ЗВИЉАЊЕ ШАЛЕ.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погоднија 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10. — 5. — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; главни сарадник Абуказем. Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се пишу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 56.) — Преплата и све што се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду.

Јелка.

Долази нам божић, — он не воле мрака,
И зато нас пита: „камо вам бадњака?“
А ми руке тремо,
Рекли би и не би —
Зашт' да не рекемо?
Пећи су нам мале, а гдегде и fine,
Не мож' у њи бадњак, онај од старине
А собе су наше сад већ патосане,
Хвала милу богу и напредном труду, —
А где јоште нису, ту треба да буду.
Ми бадњак волемо,
— Али не можемо — — —

Тако, то је било искрено речено!
Што не може бити, нико не зактева.
Та божић не тражи да пећи рушимо,
Та божић не тражи да патос кидамо,
Божић само воле светлости и зрака, —
Пал'мо дакле друго нешто
У место бадњака,

Божићњи је данак круна свију дана,
Барем у Хришћана;

А у тојзи круни, адем што се сија:
Радост је дечија.
Ко у тој радости не зна да ужива,
Срце га ј' издало, —
С њиме немам збора, немам разговора,
Таквића је мало.

Одрежимо грану зимзелене јеле,
(Јела гране спушта, нуди нам се сама)
Накитимо грану танким свећицама,
Запалимо свеће нашим дечицама.
С гране нека виси шикосана шара,
А између шара и помало дара,
Сад пустимо мајку нек врата отвара,
Дочекајмо децу с певањем тропара,
Па се загледајмо у очице њине —
Засузићеш, брате, сузом од милине.

Покушај једаред то у своје веку
У светињи бадњој запалити јелку*),
Тај обичај лепи, ко сан неке виле,
У твоје ће дому опружити жиле,
Примиће се таки, без икакве силе,
На највећу радост деце твоје миле.

Та јелка се шири у хришћанском свету,
Њу ањели круже у веселом лету,
Цело се хришћанство здружује под њоме,
— Примимо је и ми у србијске доме.
Примимо је и ми, та пуна је зрака,
Нека нам се божић не снужди са мрака,
Та у нас и тако већ нема бадњака.

*) Јелка или јелица. Руси пишу ЕЛКА (а то изговарају јелка). Нека нико не каже да је то стран обичај, јер имају га сви Словени. Још мање се може рећи да није православни обичај, јер у Русији нема једне куће на божић без јелке. И горњу слику узео сам из једне руске књи-ге за децу писане. Већ од више година препоручује се да и ми овај леп обичај примимо. Многе су га српске куће већ усвојиле. Прихвати те га сви, који још нисте.

Шетња по Новом Саду.

CLXVII.

Ја сам и до сада радо читао и гледао наше народне обичаје, особито у сватовима, и увек сам те обичаје поштовао, али сада ми се прилика дала, да у својим сватовима те мудре обичаје изближе посматрам и морам изјавити, да су ми се сад још више допали. Лепо ти је то, боже мој, видети искупљене пријатеље, кумове и кумице око себе, па се сви смеше и радују твојој срећи, а ти узмеш цуру за руку, одведеш је у цркву, па се ту назове твојом за вечита времена. Али није ми намера густирати овде коме брачни живот, него говорити о лепим народним обичајима нашим.

Међу лепе обичаје наше спада и то, да кумови купују невести лепе хаљине. Само би овај обичај ваљало у савршити, те уредити, да су кумови дужни и после догод су живи, куповати својој кумици све хаљине кућевне и балске, те кад год јој треба нова хаљина, а она и не спомиње то мужу, јер овога се то онда неби ништа тицало, него само јави кумовима да је рада ићи на бал или у какве сватове, а кумови таки наруче из Беча нове хаљине и метну кумици својој преко главе. Други обичај је да девер купи невести сребрну чашу и још неке женске ствари; па како би то лепо било, да се и тај обичај попуни и усаврши, те да девер и после, докле год је жив, купује својој снаји не само све чаше, што треба у кући, него у опште и све друго посуђе, кујнско и собно, јер то се и онако често лупа и разбија особито кад је мена месеца и кад је мутно време у

кући. Трећи је обичај, као што сам овом приликом приметио, да се у сватовима о туђем трошку добро једе и пије, па како би то красно било, кад и после у брачном животу не би се морао муж никад бринути и куповати говеђе месо, рибу, ћуркове, прасице и вино, него би то увек затекао готово на столу, као што беше случај у сватовима.

Запста наши су народни обичаји леви, али су врло стари, па би требало да се и у томе напредује и усавршава, по примерима, које сам овде предложио и на углед ставио. Ја сам први, који би на то пристао и тим обичајима себе и своју младу подвргао. (Само не знам бил' се онда каквог кумства и деверства примао или би се промислио)

Но осим сватовских обичаја имамо ми и других народних обичаја, које би сада већ ваљало усавршити и допунити. Тако је обичај народни, да се о божићу једе печено прасе, а сада би се тај обичај могао у телико усавршити, да се прасе и иначе сме јести, особито онда, кад га имамо. Обичај је, даље, да калуђери по манастирима целивају, што је за целивање, а сада би већ ваљало увести у обичај, да се и ван манастира, дакле и у прњавору сме целивати, што је вредно целивања. У Новом Саду је народни обичај, да госпође играју „фрише фире“, а сада би се могао тај благи обичај проширити и усавршити тако, да се од сада госпође и „фарбла“ могу играти, јер ту је шире поље отворено раду, достојном имена жене, матере и домаћице. У Сомбору је нарџдни обичај, да се вода јако троши (на туширање и умивање после каквог мамурлука), а сада би требао когод да уведе у Сомбору и ту моду, да се

ПОДЛИСТАК.

Што је дикла навикла.*)

Кад се из дубоке долине вароши Н . . . успнеш мало узбрдице, опазићеш из далека одсевак златног крста православне цркве, који се помолио као месец иза високих брда и који својим сјајем путнику и нехотице у очи упада.

Кад се у томе правцу још мало прознојиш опазићеш где лежи као у каквој котлини красно сеоце К . . . које изгледаше као какво гвездо — обасуто са свих страна високих шумама и красним брежуљцима.

То сеоце овако окружено дивним природним врлинама изгледа ипак зато доста пусто, запуштено и осамљено, јер је од осталих села подоста удаљено.

У том сеоцу живљаше честити српски свештеник Милан П . . . , који је са свога честитог карактера и доброчинства а кашто и са своје шале на далеко у тој околици добро познат био.

Осим учитеља и бележника не бијаше у том сеоцу никога више, с којим би се и о мало вишој политици говорити могло.

Зато је наш свештеник сваког странца и познаника радо у свој дом примао, јер је у том уживао, да чује за своје остале познанике и пријатеље па и за новости из разних крајева. А пошто се човечији језик најбоље рази-

гра, кад се добрим вином накваси, тако се почесто код нашег попе могло чути и „многаја љета.“

У истом сеоцу живио је звонар Максим, који је негда добар газда био, но ради тога што је и сувише љубио друштво, чашу и флашу — која се слава узвеличала на врх његовог носа, јер исти изгледаше као каква бундевица од бакра — пропао је он сасвим, те је протекцијом нашег попе постао у истом селу звонаром.

Наш бакрени Максим кад год је чуо код нашег попе „многаја љета“ знао се одмах наћи у његовој авлији, те је цепао дрва, ранио живину, закуцивао тарабу и т. д., у опште његова се личност морала тамо наћи, јер је знао да ће и њему по која чаша вина у део пасти.

Ово је нашем попи већ одавно пало у очи, те одлучи једну шалу с Максимом да направи.

Тако јеланпут после ручка опази поп Милан Максима на сокаку који је крај његове куће баш прошао био, па поче сам (јер гостију у тај пар није имао) колико га је грло могло поднети „многаја љета“.

Максим се одма сети своје дужности и по обичају сврне у попину авлију па држ' за посао.

Но Максиму је ипак нешто чудно и неугодно било, јер није чуо куцање чаша, нит је више било многаја љета, нит се чуло каква разговора, зато се мане посла и оде у кујну да мало промуфлизи.

Кад је дошао у кујну владаше највећа тишина у попиној соби.

*) На расписану награду.

већ једанпут почне и вино боље трошити. У Београду влада народни обичај, да опозиционе листове угушују, а време би било, да и писце тих новина почну већ једанпут угушивати, и то било салветима или преким судом.

Тако би ми онда и у томе погледу напредовали и временом до највишег шиљка савршенства свога дошли те би нам онда сви остали европски и мађарски народи завидети могли и онда би нам тек сијнуло право „Видело“, које „Заставу“ назива „крпом“, ваљда за то, што га она тако брише, јер прашњава и прљаве мебле само добром и чистом „крпом“ бришемо, али кад је који мебл труо и кад га је првоточина ојела и кад се напунио безобразних стеница онда већ ни „крпа“ не помаже, него такви мебл ваља сналити, да нас не срамоте и да нам не кужи ваздух.

Но кад смо овако појетично сравнили „Видело“ са неким меблом, онда би ваљало фигуру ту довршити и рећи какав је то мебл? Да ли је сто, или кревет, или какво канабе или „нахткастен“ или други, овоме сродан намештај?

То је врло тешко изнаћи, и то баш за то, што је тако труо, искрхан и оклепан. Но томе, што четворорошкје пузи, рекли би да је сто; али судећи по томе, што служи трутовима за подлогу, могло би се узети да је кревет; узимајући пак у обзир, да су се око њега скупила господа, која на меканом седе и ништа не раде, рекли би да је неко комотно канабе; а опет с друге стране мора се човек и на то обазрети, што „Видело“ спомиње све неки преки суд, и вели да је тај суд за и у ж д у сад проглашен, могли би га узети за

„нахткастн“, а најпосле око њега су скупљена господа министри, који имају столице своје (министарске), на које они тело своје спуштају, те је тако „Видело“ управо рећи нека министарска телесна столица, на којој седећи изручују они своје виспрене чланке, од којих свакога да бог сачува!

Ал да се манем овако нежне појезије и овако фивих фигура, него да се сетимо, да има и прозе на свету, те да се сетимо Абердаровог мидера и његових песама.

Песме су као што је познато, стегнут начин писања, где је човек ограничен на извештан број слогова и стихова, а то је од прилике и дефиниција мидера, јери ту је човек ограничен и стегнут. Тако ограничени људи имају живу фантазију, силу уображења и од тог свог уображења живе они тако исто, као чизар што живи од телеће коже, колар од левче и наплатака, а бирташ живи од јела и пића. До душе и други људи живе од јела и пића а нису за то сви људи бирташи, н. пр. калуђери и ако се зна, да многи манастири точе пиће и да увек имају (мушких и женских) гостију.

Но ја сам опет прешао у појезију и у нека срањивања, па се бојим да ћу доћи најпосле и до тога да покушам и „Виделов“ безобразлук с чиме да срањујем, а овамо ће ми се и мало дете смјати томе покушају, јер „Виделов“ се безобразлук не да ни с чим сравнити.

С тога ће боље бити да престанем даље писати јер ће „Видело“ онда и „Стармалог“ назвати „крпом“ или „салветом“, а ви сви добро знате, какву улогу „салвети“ у Србији играју.

Аб.

Максим сам себи не вероваше, и упути се управо к попиној соби.

Куц! куц! на врата.

Одзив: Слободно!

— А, на здравље и добар дан господин' попо!, а зар Ви сами без гостију?

— Па нисам Максима сам, ето ти си ми сад дошао.

— Попа, који је већ међутим био приправио подобар бокал с вином, рече лакомом муктану Максиму: „Максима, лежи ту на патос“ — а наш Максим као да је знао шта ће бити, није се ни најмање устручавао, него легне на патос и одма зине, а попа узме бокал па и онако без левка преточи у звонара похваледостојну количину вина, — само је две три паузе начинио, да се Максим мало одмори; али је ипак цела ова операција за пет минута свршена била. Како је сад Максим изгледао, то може свако себи лако представити.

И тако кад је попо свој посао свршио, заповеди да му се донесе неколико сувих тикава, па кад је то добио, угури тикве заједно са спавајућим пијаним Максимом у своју велику земљану пећ а отвор од исте добро затвори тако, да ниједан зрачак светлости у нутра није могао пробити.

Кад је с тим готов био, позове Максимову жену и каже јој шта је урадио.

Жена Максимова из свег срца благодарећи господину попи на тој велеважној услузи рече. Сад ћу ја њега

научити памети, неће тај вино више ни окусити! — па после неколико сати, кад је по прилици мислила да се може Максим од лупе пробудити, дође к отвору од пећи и почне лупати.

Максим се на ту лупу пробуди и почне око себе пипати, и кад на велико чудо увати за саме празне тикве — за које је он држао да су мртвачке главе — он поче сам себи говорити: Та одкуд Максима у костурницу да саране! кад је његова вамилија тако сиромашна! — Он би још бог зна којешта морогоао, али његова голубица опет куц на отвор, а Максим се продере: „ко си ти?“ што тако клопараш; зар човек ни у гробу нема мира? Жена на то променути гласом одговори:

„Ја сам душа, која носим мртвима јести.“

Шта, јести? одговори Максим, бре торњај се одатле, ако ниси донела што пити, да се ниси усудила унутра ни долазити!

Сад је жена видела да ту нема више никакве помоћи, отвори пећ и пусти Максима на поље.

Од то доба нити је поп Милан, нити је жена Максимова настојала, да Максима од те његове страсти одучавају, а Максим се зато опет увек код свог попе нашао кад год је чуо „многаја љета“, ту је живину ранио а себе појио, — „што је дикла, навикла.“

Осек, мвсеца новембра 1883.

К.

У Ш Т И П Ц И.

△ „Видело“ назива „Заставу“ крпом. Дабогме! Да није крпа, него да је „салвет“, виделовци би га умели боље употребити (Питајте Илку).

✚ Бечки професори који су лечили Перу Тодоровића, изгубише надежду о његовом животу; али Београдска господа су бољи лекари: они му ето 10 година живота прогностицирају.

≡ На дан св. Николаја чудотворца, честитаху „Виделовци“ г. Николи Христићу, као новом чудотворцу, који по Србији чини чуда (и поборе).

§. Сомборски Мађари су успели при рештаурацији. Па то ми одавно знамо, да Мађари у Сомбору по рештаурацијама имају увек већину и да онде добро напредују!

⊙ У Германовој архидијезези има читавих колонија од Назарена. Да ли је и овај колонијални еснап преко Чивута (као овај од Singer-а из Трста) унешен онамо?

□ Кад би тако било много наивних Singer-а на свету, бог зна каква би још интересантна писма изишла на свет! Каквих би ту тек нашли смокава, сувих шљива, катрана, смоле, исцеђених лимунова, свакојаке фарбе, денунцијација и другог колонијалног еснапа!

✚ Мађарски лист „Немзет“ тако се дере и зипара на „Заставу“, да сваки мора увидети, да то није нем зет, него као нека брбљава пуница.

+ Бивши Мајтевијев адлатов забранио је један број „Јавора“ због неке песме, ох, кад би се тако могла уништити и она песма, што је томе адлатову у своје време спевана и у којој се за њега међу осталим вели:

„Једанпут се само склизне,
А'л за грехом грех зе ваља;
Грешник мисли себе пере,
Кад стотине чистих каља!“

× Даклем и календар „Годишњак“ забранише у Србији. Па и јесу календари опасне књиге, јер они причају народу какво ће време наступити, кад ће доћи помрчење (министарског) сунца и „Виделовог“ полумесеца.

⊙ А и шта ће „Годишњак“ у Београду, кад они тамо имају своју „Годишњицу“ (Чупићеву), која је као нека штипендијска заклада за извесну господо одборнике.

≡ Боже мој, како су времена напредовала! Некад се за реч „харамџа“ одседило годину дана у вачкој тамници, а сад посланици на хрватском са-

бору вичу председнику свом: „разбојниче!“, па их ни глава не заболи (ил је ваља и немају?).

□ Како у Србији толике људе стрељају мора бити да је тамо сунце (среће) ступило у небесни знак стрелца; но после тога знамо да сунце ступа у знак рака.

§. Кад „Видело“ „Заставу“ назива „крпом“ могуће је да има и право, јер се њена хартија фабрицира као и друга од крпе; али је то опет поштеније, него фабрикација „Виделове“ хартије од Бонтуове свиле, наквашене у сузама и крви српског народа, пресоване министарском тиранијом а сатиниране препредеом углађеношћу париских и бечких штучера.

⊙ Загребачки сабор заиста је прави парламент.

Из полицајског живота.

Ово је истина, полицаји не би требали никад да спавају — али шта ћемо кад су и они људи!

Један полицај (у палилуском кварту) дође својој кући око три сата после поноћи. Жена опази да он јако посрће, па га запита:

— Море човече, јеси ли ти пијан или се притвараш.

Полицај се подбочи па стаде овако глагољати:

— Же-же-жено, ти имаш пра-пра-право и овако и онако. Пр-пр-прво и прво, ја-ја-ја сам пијан; а дру-дру-дру-го ја се притварам. Јер мо-мо-моја је дужност, да сва-сва-сваког пијаног човека при-при-притворим.

Палилулац.

Нек се носи култура, макар се не разумели.

Ево ти „Стармали“, да видиш како се разумеју босански и херцеговачки сељак са аустријским чиновником.

Дође један Херцеговац у варошицу Ф. ради пушке, да би му се дала чобану, да би се мога лашње бранити од вукова. Дође у суд, па ће:

Сељак. Молим, господине, дајте ми пушку —
Судац. Вас?

Сељак. Није, бога ми пас, него вук.

Судац. Ви?!

Сељак. Да да, ми би као молили.

Судац. Ондан?!

Сељак. Бивало је и обдан, али ноћу је још црње и горе.

Судац. Марш!

Сељак. Нису, господине, мршаве, него баш дебеле козе.

Судац. Идиш на поље, и чекала Ходина писара док дошла.

Сељак. Шта, — ја да чекам за пушку годину дана! Онда ни једне козе а ни јарета не би затекао. Ратос ти и пушке. З богом!

послао
Каменко.

са честитом владом.

Ђира. У Србији се врло лако мењају имена селима и местима, зато би и ја имао један предлог.

Спира А какав то?

Ђира. Да се из имена: Често б р д и ца; изостави оно: Често.

Спира. То би врло добро било. А ко би то могао учинити?

Ђира. Нико други, само краљ

Ђира. Новог Бана Ходерварског хвале мађарске новине.

Спира. А чиме га хвале.

Ђира. Хвале га да зна хрватски говорити

Спира. Лепа хвала. Зна и наш Анђелић српски говорити. Али камо наше среће да то није никад научио!

П у с л и ц е.

А камо сада бача-Германа у Пешти, да проговори коју против цивилнога брака? (Можда му приватан секретар његов не да, да против те лепе либералне уставове гласа).

Још се не зна колико је жртва преки суд у Србији пушкарао. (Али што се не зна може ипак бити знатно.)

По веселом безобразлуку „Виделовом“ може се само толико закључити, да међу пушкаранима није био ни један његов претплатник.

Нов књижеван лист „Приморац“ већ је за Србију забрањен. Тако му и треба, што није донео оду Христићу, него се бави са историјским драмама.

Чујемо да сад већ у Београду кад ко кине, није слободно казати наздравље! Јер у тој речи може бити скривен дубок политичан смисао.

И то чујемо да је г. Коњовић много допринео несрпској победи у Сомбору. Даклем Мађарска партија није се само уздала у се, него и у свога Коњовића.

За десет година може човек у тамници и огуравити. Па онда кад га пусте, биће сам себи жива сведоцба да је — к р и в.

Ђука. А какво је то јуне на хрватском сабору?

Шука. Какво јуне?

Ђука. Та ено у свима новинама стоји; Старчевић ј и п.

Шука. Да, да, то је то јуне, што муче председнику: „Марш напоље!“

Ђука. Зашто се тако често забрањују наши листови за Србију?

Шука. Јер се овде председницима виче „Марш напоље!“, те би то народ у Србији могао присвојити те и своје председнику министарства тако повикати.

Ђука. Код нас радикалци вичу господи „Марш напоље“, а како господа у Србији вичу радикалцима?

Шука. „Марш у н у т р а!“

Ђука Шта сад још фали код нас?

Шука. Да др. Емилијан пл. Радић изјави у својим брошурама, да није он онај др. Радић, што је писао „Све о кукурузу“, „О кромпир у“, „О јагодама“ и т. д.

Ђука. Но ипак би и он могао коју економску књигу написати, н. пр. „die Verfasssug“ о томе, како се лако обере б о с т а н.

Аб.

Савет пацијентима.

Ново лето иде,
Тражи право што је;
Пацијенти мисле
На докторе своје.

Ал докторе хвалит'
Јоште време није,
Догод не видите
Рачун, колики је.

Палчић.

Из чашологије,

(По Јокају.)

Ако један човек
Из две чаше пије,
Може с' опит' лако,
О том сумње није.

Али ако двоје-троје
Једном чашом пију,
Ту ће бити чудо
Ако с не опију.

Ђука.

Tempora mutantur et nos in illis.*)

Тамо преко Саве — у поносној Босни,
Ће су људи прости а нису накосни,
Ће се дижу брда готов до небеса,
Тамо често бивају разна чудеса.

У сјед земље ове, међу кршевима
Дивна једна варош повелика има.
Сарајево с' зове, свако за њег знаде,
Јер за њ' и у пјесми спомена имаде.

Тако пјесма вели да су Сарајевке
Познате у свјету — најљепше ђевојке,
Па заиста јесте — да, тако је, тако,
Ко их год познаје признати ће свако.

Таковије има међу њима слика
Да се може рећи: анђелског је лика,
Па поред лепоте још су милокрвне,
Кад те која гледне — срце ти утрне.

Али осим свега најзнатније то је,
Што ђевојке ове до сад красило је.
Српкињи врлине нужне имађаху
И с именом српским поносит' се знаху.

Ал' времена често мјењају се, Боже,
А и ми у њима — и то бити може.
Па тако се исто догодило сада,
У сред дивног красног Сарајева града.

Прилике су сада тамо другачије
Па ни дјеве нису ко што бијаху прије,
Сад су оне nobл цивилизоване,
Па проводе друкче свог живота дане.

Код њи сад врлине ништа не вриједе,
Српско име носе као од биједе,
Све што је год старо то њима не годи —
Веће само ново, и што је у моди.

Руменило поче да им квари лице
И да накаради ове љепотице.
А мидери сташе стезат тјело њино
Шта ћеш то је мода — то је њима фино.

Балови, игранке врте се по глави,
Играј другарице док зора заплави!
Официри млади пратиће нас кући
Ах! ала ће срце од радости пући.

Тако оне раде — тако сада бива
Па да ли је томе млађарија крива?
Свак ће рећи: није — већ' су јади већи
Па томе су криви њихни родитељи.

Један путник.

*.) Прештампано из „Српског Гласа“.

Парламентарност.

На угарском сабору називају посланици један другог „битангом“, на хрватском сабору „разбојником“ и „издајцом“, сад само да се још сазове карловачки сабор и да владике почну као некад проговати закон — онда би све чарде и пиљарске шатре биле у Европи излишне, а и „Турски народ“ могао би престати излазити.

Аб.

Шта се са телефоном не може произвести?

Муж: „Драга женице, ја сам већ на ту мисао дошао, да спојим пркву и нашу кућу с телефоном, јер ти се увек правдаш, да због ручка не можеш у пркву: па онда лепо можеш и код куће божију службу слушати. Шта велиш на то?“

Жена: Све је то лепо и красно, драги мој, само кроз телефон се не може мој шешир видети!“

Младен пл. Војновић.

Један Бачванин.

Пре неког времена (ја не памтим, јер нисам одавде) завлада у Бачкој глад, те је држала једно три године. Ништа није родило само кромпир. Три се године мораде један Бачванин гушити с кромпиром — али четврте године је храна гако родила, да Бачванин није знао, већ куд да је сипа. Једног дана позове он своју жену Макрену и рекне јој: Чуј ме жено! дај начини од житног и кукурузног брашна погаче и обари ми кромпира. Жена послуша и испече две погаче обари кромпира и донесе му све на сто.

Бачванин узме погачу од житног брашна и рекне: „Гледај, браца, да се од сада увек у мојој и око моје куће налазиш;“ прекрсти је и метне је преда се.

Затим узме погачу од кукурузног брашна и рече: „А ти, чико, гледај кад код само да се око моје куће нађеш, иначе можеш се мало и удаљити.“ Напослетку узме кромпир у песницу и рече: „А ти, ћиро, апостола ти твог, гледај да се чистиш из моје куће, и да те моје очи више не виде!“

Рапорт у Лици (бившој хрв. крајини.)

У крајини се морало на немачком језику рапорт дати. Тако је један Бимбаша свом „Oberwachtmajstoru“ казао, кад је послао два момка да растерају хајдуке на граници:

„Хер обербокмајстор!“

А рса и Ђура град марширен (т. ј. иду правим путем) Плаеница линкц, плаеница рекц т. ј. (Плас сена лево, плас сена десно) два кубурагут т. ј. пушке тако зване кубуре пукле су) Шарганикцнуц (Charge Gewehr), Крајшки поток моктшшш, аусизмиттен ферфлуктихајдук.“

Професор и ђак.

Професор. Даклем, Симо, одговори ти мени на ово питање. Кад би растојање наше земље од сунца било трипут толико, колико је, а брзина окретања земљинога кад би била седам и по пута већа него што јесте, за колико би онда времена обишла земља око сунца?

Ђак. (Шапће свом другу пред себе). А где молим те чуда, шта је он нашао да ме пита! Баш је прави сом!

Професор. Како велиш? Реци, реци само, — можда си погодио.

Други човек

Чича Гаја имао је обичај, кад дође у јутру у биртију, да иште одмах два фићока ракије. Некоме, који је то посматрао било је то чудновато и запита за узрок, зашто чича Гаја тако ради. Али овај му брзо растумачи овако:

Видите, ја сам пре ракије ломан и тежак; кад попијем фићок ракије. Таки сам други човек, — е па сад молим вас, као зашто не би и тај „други човек“ добио један фићок ракије?

Пријатна порука.

Дође шегрт са контом господару Јови, и донесе му поздрав од свога мајстора са молбом да већ једаред плати они 10 фр. што му дугује за чакшире.

„Поздрави мајстора; реци да сад немам ситвих новаца, али ћу му платити чим га први пут видим на улици!“ рече слепи господар Јова.

Бубнуотека.

У бр. 261. Београдских „Српских Новина“ у подлисту под насловом: Паметар, стоји ово

7. (19.) дек. 1858. (пре 25. год.) Српски патријарх Јосиф Рајачић посветио у Карловцима архимандрита бездинскога Сергија Каћанскога за владика хрватскога.

(Сиромак Каћански, није се надао да ће после смрти аванзирати (у Србији) за владика Хрватског!)

Одговори уредништва.

„Алвалук“. Допуштамо, да је то могла бити истина; али свака истина није таки хумореска, чим се верно опише. Треба ту још нешто, — а баш тога нема. У прочем, кад кога шаљивчине тако уплаше да му од страха жена

полуди, то је врло трагична шала, и ми би сажаљевали оне читаоце, који би се могли томе насмејати.

„Ђина озобина“. Ваша се песма окомила против целога женскога рода у опште. Кад би знали, да би се тиме макар само једна жена за длаку поправила, ми би вашу песму штампали најкрупнијим словима. Али, бојећи се, да се жене на то још већма не попардусе, ми је, без икакве увреде, лепо стављамо у корпу.

Бомбадуру. Може се пробати. Ако буде добра успеха, — то ће нас врло изненадити.

„Кутија јужног воћа“. Ваша је хумореска врло несретно замишљена, а тако исто слабо израђена. Ајде баш да у кратко наведемо садржај. Прва (и то много већа половина) бави се неотесаним описивањем (карикирањем) љубавника (Кредимира) и његове драге (Бабики); из другог дела дознајемо да је Кредимир имао обичај својој Бабики носити у штаницу јужног воћа, које је она имала обичај метати у недра. Једаред му његов слатки пријатељ украде штаницу, извади воће, и место њега метне жабу. Па сад можете мислити шта је било кад је жаба, по Бабикином недру почела да скаче. Бабики је пала у несвест (срећа што и она није полудила — да буде хумореска још смешнија!) — Ето то је хумореска. Младоме писцу желимо бољи и финији укус, пре него што седне, да још коју хумореску напише.

У Пожун. Од послатих ствари само ће једна ући. Онај догађај о Alte Pfaffen (у место Alte Waffen) био је већ у овоме листу шта пан, једаред, а можда и дваред.

доноси у своје двадесет другом броју за 1883. ове чланке: 1. Старина Новак, (песма са сликом,) од — Ђ. 2. Шта учини молитва, приповетка. 3. Умесна благодарност. По руском — ци — 4. Ветре, ветре... (песма са сликом). 5. Зољ и пчела, (басна). 6. Карпатске дивокозе. По мађарском од Браца Мите 7. Девојка малорускиња. 8. Прве јавне библиотеке и први библиотекар. (Свршетак). 9. Прави добротвор. Превела Меданка 10. Чистоћа, од Ивана М. Поповића. 11. Радост, од — Ј. — 12. Српској деци — мојој браћи, од Нико Б. Попадића. 13. У зиму, од Симеона Попића. 14. Има нас свакојаки, 15. Залем и ганем. — Арапска прича, — превео Виде. 16. Даштања. 17. Решење. 18. Чика Јовина пошта.

Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу: Dr. Jov. Jovanović Wien, IX. Porcellangasse Nr 56. — „Невен“ чика Јовин лист, излази двапут месечно на читавом табаку Цена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 ф., на пола године 2 ф. За Србију и Црну гору и остале крајеве 10 динара или 5 ф. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 фор. 50 новч. на пола године, и шиље се на адресу: Штампарије А. ПАЈЕВИЋА у Н. Саду.

ОГЛАСИ.

ЉУБ. СТЕФАНОВИЋ

КОД ТРИ ГЛАВЕ ШЕЋЕРА,

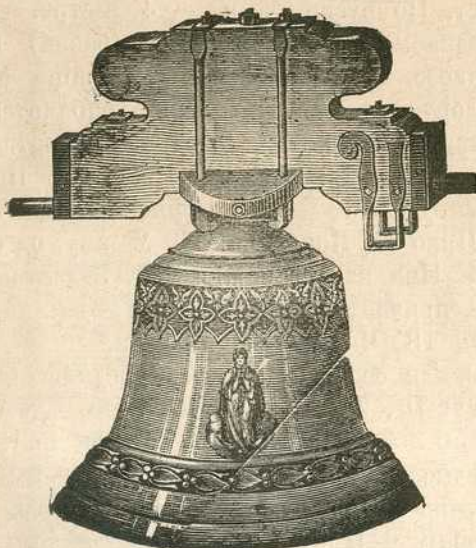
у сопственој кући број 39. на главној пијаци,

баш до краљ. окруж. суда

У НОВОМ САДУ,

препоручује поштованој публици најумеренијом јефтином ценом, тачном и брзом послугом своје добро снабдевано стовариште сваковрсне најфиније робе, која је свагда фришка и најбоље каквоће, нарочито шећер, кава, пиринач, рум, теј, разни ликера, свеће, зејтин, фришког ајвара, риба јегуља, сардина, харинге, морских рака. разног воћа у шећеру, грозђа малага, урме, смоква, ора дешњика, грашка, сочива, више сорти сира, разна вина, сремске шљивовице и све остало што спада у ову врсту трговине.

ЗВОНА

по најновијој и старој системи, са гвозденим и дрвеним крунама,

могуће најфиније и најчистије уметности, да се изгради најфиније

израђује ливница 12—12

БОРБА БОТЕ СИНОВА У ВРШЦУ

УЖАСНА КАТАСТРОФА

У Казамичиоли.

16. (28.) јула швајцарски је творничар сатова Јован Демус из Шо-де-фонда

на Искији засут

и тако у 41-ој години живота удавивши се нашао смрт Поред свег истраживања намештенога куратора Ђакома Булагија из Налуља, не могло се изнаћи нит сродници нити други какви по праву наслеђеници, и тиме припада сво имање држави. Једну пошиљку, која се састоји из 2463 ком. правих швајцарских сатова и златних украса, која је била за Ориент опредељена и транспортирана за Беч морао је шпедитер гд. Фрања Ревочић 7. августа по р. к. обуставити и та је пошиљка комисијоној трговини сатова и златне робе 15. октобра о. г. по р. к. предата с том погодбом, да сву робу распрода по цену којом ће се подмирити само трошкови поштански и ђумручки, дакле готово ба да ва, да би се могло спровести решење оставине што пре. Сви су сатови репарирани тако, да иду на минуте. Само фини заклопци ових сатова и елегантан фасон украса вреде толико, колико се за цело иште.

350 ком. цилиндер цених сатова од финог франц. златног дублеја или посребрњеним никл заклопцима, фино гравирани и гуилоширани, са позлаћеним ланцем, златна фасона, репарирани, да иду на минуте. Све заједно само ф. 4.95. То исто од правога, 13 лоти тешкога сребра од ц. кр. аустро-угар. пунцирског звања опробано и позлаћено ф. 6.50. То исто од злата од 14 карати од ц. кр. аустро-угар. пунцирског звања опробано, пређе ф. 45, сада по нево. цену. од ф. 17.

250 ком. анкер сатова од финог франц. златног дублеја или посребрњеним никл заклопцима, фино гравирани и гуилоширани, што иду на 15 правих рубина, са прецизном машином, сказаљком за секунде и дивним ланцем, фино репарирани, само ф. 7. — То исто од 13 лоти тешкога сребра од ц. кр. аустро-угар. пунцирског звања опробано позлаћено, само ф. 11.50.

200 коме вешингтн-ремонтаор сатова од посребрњеног никла и златног дублеја, навија се без кључа, с механијском машином за сказаљке, са сочивним стаклетом, емајлираним листом и сказаљком за секунд; фино регулирани да иду на секунде, диван сам са ланцем заједно по невероватну цену од ф. 8.50.

Да сви ти сатови добро иду

Јамчим пет година.

217 ком. правога златног претења са имитованим бриљантима, право 6 каратно злато, у кадићеној кутијици. по ком. ф. 3.75.

184 пари бриљантних минђуша или бутона у 6 каратном злату окована, са дивним бриљантима у врло финој кадићеној кутијици. по пар. ф. 3.75.

222 пара минђуша пунцирано чистим златом, 6 кар. са врло финим мерџаном оковано, са кутијом само ф. 1.50 пар.

164 ком медаљона од франц. златног дублеја са вештачки начињеним бриљантима, само ф. 2.50.

150 ком. игала за кравате и иначе на прса од правога 6 кар. злата, од ц. кр. аустр. пунцирског звања опробане, са дивно имитованим бриљантима са кутијом по ком. ф. 1.80

250 ком. дугмета за Шмизете од правога 6 кар. злата са дивно имитованим бриљантима, по ком. ф. 1.80

Сви ови украси дивно су дијамантом опиљени и бацају таку ватру, да се њима могу уштедити прави, с читавим капиталима плаћани украси.

Поштанске наруџбине, као и телеграфске, (које ћемо ефектирати кад се наручи у натоц или кад се у напред новци пошљу) треба управити на ову адресу:

Schweizer Uhren- und Goldwaaren- Vertretungshaus

WIEN

Leopoldstadt, Schiffamtsgasse 20. — Z.

2—3